

enen.
test / so.
h lieben /
meinen Kra
dienen / und
blick dar
mein
ß als
to bi
off

2010 HIST 01722

LÆTA METAMORPHOSIS,

seu

SALVE & VALE,

Vbi Pontificiorum errorum tenebris
VALEDICENS

*Filiali affe&tu Matrem omnium genuinam, & Spon-
sam CHRISTI Veritate lucidissimam*

LVTHERANAM ECCLESIAM

ALEXANDER OSTASZOWSKI Nobilis Polonus

Ordinis Franciscanorum Observantium Con-
cionator

SALVTAVIT

Publicè in Collegii Paulini Auditorio Theologico Lipsiæ
Præsentè Magnifico RECTORE, & Splendidissimo FLORE
tām summē Eruditorum VIRORVM Sapientiā & Dignitate,
in Lipsiensi Vniversitate Primorum: quām Nitidissimā,
Florentissimāque

STVDIOSORVM CORONA

Anno à Luce Divinâ in carne humanâ coruscante M DC XCII.

Die verò Novembr. 15.

cum Licentia Superiorum.

LIPSIAE,

Typis ANDREÆ ZEIDLERI.

P R Æ S I D I
REVERENDISSIMI ELECTORALIS
PROTOSYNEDRII
PER-ILLUSTRI, GENEROSISSIMO AC EMI-
NENTISSIMO
DOMINO SUO GRATIOSISSIMO,

ut &

M RELIQVIS CONSILIARIIS
GRAVISSIMIS,

VIRIS

MAGNIFICIS, SUMME REVERENDIS, PRÆ-NOBILISSIMIS,
CONSULTISSIMIS, EXCELLENTISSIMIS,

DOMINIS MOECENATIBUS, PATRONIS
atq; PROMOTORIBUS suis COLENDISSIMIS,

Hocce submissionis SALVE obsequentissimum
Pro Multiplici Munificentia
gratamente & manu

DICAT

&

TANTA NOMINA

ulterius sibi faventia humillimè exorat
a QVIBUS & collationem alicujus Beneficii firmissimè sperat
promptissimus servus

ALEXANDER OSTASZOVVSKI, Nobilis Polonus
Ordinis Franciscanorum Observantium olim Concionator.

Lux in tenebris lucet & tenebræ eam non Joan. i.
comprehenderunt.

Docil dubio temerarii hunc censerem esse
judicii, qui inextinguibilem conatur extin-
guere flamman Aud. oleum & ope-
ram perdit, quicunque vult agenti resiste-
re naturali, quod est impossibile: contra
Ventos navigantium; sæpè - numerò
inani tumentia aëre rumpuntur carba-
sa: frustra moliris invictæ Annibal, solidas
aceto perfusas dissolvere rupes: frustra &
tu intendis, perpetuo destinate Sisiphe suppicio, summo in cacumi-
ne montis sistere lapidem: quis Vobis persuasit tām ineptissimē in-
flati Gigantes, ut minimē veriū fueritis, fulmigerum debel-
lare Jovem? aut quis consuluit extingui posse, ignivomum Ætnam?
Vc impedire Vesuvium grandem? uni solummodo, arduum asse-
quenti negotium, rectè alea jacta est idque non caret levitatis notâ;
dum sincerus amator Patriæ Curtius, suâ morte propriâ, aliorum
vitam tuendo, hiantis terræ pestem compescit, osque concludit.
Ast in frontem cuique ejusmodi Heroi (qui supra Vires conatur
naturales) possem objicere Phaetonis insaniam: magna petis Phae-
ton quod nec Viribus tuis: qui dum impotens, quadrupedantium
gubernii equorum, omni vituperio dignus auriga, diffuso solo, to-
tum orbem in favillam convertit. Sed quo me ducis calame, lin-
gua quo Vadis? non erubescis miscere sacra profanis? procul este
profani non etenim hīc generosa immortali famâ digna Heroum
facinora in lucem producam, non classica concinam, non subtilita-

A 2

tem

tem genii exarabo calamo, quæ cælos ponderat, astra numerat, inscrutabilia scrutatur: evenit enim sæpiissimè, ut temerariè in cristallino sole hymericas considerando maculas, haut absque detimento, pupillam lædas delicatam. Nulla proportio lucis ad tenebras, multum distant æra lupinis, quinimo quantum distat ortus ab occidente, & olympus à mole terrenâ, tantum sacra profani. Curando igitur censoriam prudenter evitare vituperii notam, non jam culto & hoc profano incumbam stylo, non eloquio politico sed sacrè sacra tractando, unum impellor palam fateri, me nullo modo posse, ulterius in intimis cordis mei succensam comprimere flamam flammam inquam veritatis evangelicæ, quoniam omne ad suum naturali passu flectitur, contemplamini quæso hanc lucem, quæ fugat tenebras nescitque occasum: quam ego ulteriori sermone vellem detegere quoniam lingua index animi, quidquid itaque habeo in meo corde, hoc statim sonabit in ore. Te solum supremum jubar imploro in auxilium: inflamma sensus, accende affectus, imbecillitatem suppleas linguae, hæsitantem dirige: ut saltim ex parte possim enumerare magnalia Dei, quia fecit mihi magna, qui potens est, & sanctum nomen ejus. Vos verò Auditores sapientissimi favete votis, non hic Tullij eloquentiam, non dulcem facundiæ harmoniam, sed inflatum animum considerate.

Luc. 2. v. 49

Quemadmodum (naturâ sic ordinante) sol consuevit suos, etiam & in minus digna ejus beneficio loca, aureos spargere radios, ita me calor Divinæ gratiæ, flamma misericordiæ, radius infinitæ bonitatis, in tenebris errorum, inque umbrâ mortis degentem, tetigit benignissimè, succensoque toto corde meo intima penetravit. Sed quis luce meridianâ clariori luci Evangelicæ contra ire audeat?

Matt 6. v. 15.

qui accensam lucernam, non super candellabrum, sed sub modio queat statuere? quapropter sisto me ad oculum, hujus omni honore dignissimi gremii, omnes ad commune convocans gaudium, intuamini præsto hoc inextinguibile lumen, magis ac magis resplendens meque suo fulgidissimo circumdans radio undiquaque. Fato me quidem minimè dignum esse tanto Summi luminis beneficio, quod me ad omne opus bonum ineptum, ex naturâ autem corruptâ, ad omne malum promptissimum, in viam veritatis non jam antesignano præeunte Mose, non antecedente columna nubis, nam hæc omnia cessârunt: sed clarissimâ face, magisque dicam fulgidissimo

Exod. 13. v. 21.

simō sole evangelii, induxerit: Ego siquidem ex massa corruptâ o. Ps. 51. v. 7.
riginalis peccati, in mundum productus, in iniquitatibus conceptus
fui, & in peccatis conceptum genuit me mater mea. Hic primò il-
luxit suprema bonitas, dum me non solum candidâ Veste innocen-
tiæ, sancti Baptismatis induit, sed etiam execrabilium figmentorum
tenebras, de corde meo penitus fugavit. Quis enim fucatे virtutis
facile reticula fraudulentissima evitare valeat? In juvenili ætate,
fine virili judicio, anno à nativitate meâ, decimo septimo, synago-
gam pharisæorum ingressus sum, instante callidâ persuasione alio-
rum, dicentium: statum esse perfectionis Vitam monasticam, ubi
per octo propè annos degens, virilisque judicii metam attingens,
cœpi vires humanas noscere, esse non angelicas, & tinctam specie
virtutis hypocrysin paulatim videre: in quâ ego ipse, proh dolor!
obcæcatus à principio, à eterno non absque periculo animæ meæ,
pervixi. Heu me miserum! quantopere cor meum, omnes petras
duritiæ superabat, non recipiendo fructiferum semen verbi Dei,
quod toties mihi, tanquam porro margarita offerebatur, ad instarq;
tubæ dulcisonæ, in aure reboando, & benignissimè admonendo:
Cavere ab his, qui veniunt in vestimentis ovium, intrinsecus autem Matt. 7.v.15
sunt lupi rapaces. O me infelicem! quam mihi erat suave, bellariis
mendaciorum seduci, nullus mortalium erat, tam favens animæ
meæ, qui saltim cum gentili clamaret Poeta: Fugite hinc pueri, la-
tet anguis in herbâ. Sola benignitatis Divinæ lux immisit rationi
meæ scintillam rutilantem: ex fructibus eorum cognoscetis eos. Matt. 7,16.
Cognovi utique: dum sub specie christianæ ovis, hædos infernales
inveni, omnes sine exceptione monachos, omnes declinaverunt, si-
mul inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum, non est, usque ad
unum. Ubi sub pallio virtutis, cloaca scelerum latet; Chaos insa-
tiabile: Res sole clarius, eos non jurare vidi, risu digna promit-
tendo vota servari, sed subtilissimè omni ludibrio digna sophisnata
struxisse: Nam vovent primum in ordine, votum Paupertatis: ty- Paupertas.
rannidem conscientiæ parando, inque cor suum, quod libentius &
facilius, ad Deum cuperet evolare, catenas durissimas, dæmoniaci
mancipi in iaciunt, & stringunt crudelissimè: cum eos tanta rerum
temporalium, præsertim vè pecuniæ occupaverit avaritia, ut etiam
sub prætextu elemosynæ. maximâ cum proximi molestiâ, aper-
tâque injuriâ, eam avidè colligere non erubescant: fures potius

& raptore; non commiseranda mendicabula jure meritò
vocare possem , dicendo cùm Psalmographo ; ad quemli-
Ps. 49. v. 15. bet illorum: cum videres furem currebas cum illo , & cum adul-
teris ponebas portionem tuam. O centies millies maledicta dia-
bolica adinuentio ! quæ vilipendens , ferèque annihilans , inæsti-
mabile meritum passionis Christi , qui semel oblatus est sponte
Patri in arâ crucis pro peccatis totius mundi , abundantem satis-
factionem reddendo pro omnibus nobis ; te toties pro acceptâ
pecuniâ , satisfactionem sufficientem , pro peccatis aliorum impu-
denter præsumas fecisse ? nonne Filius Dei satisfecit ? audi Pau-
Rem. 3.
v. 24. & 25. lüm clamantem : non posse hominem per opera propria cælum
lucrari , sed per solam fidem in Christum Dominum , qui pro nobis
legem implevit , pro nobis passus est , ut æternam acquiramus glo-
riam . Totus contremisco , quotiescumque recordor , quantoties su-
as & aliorum rudium hominum rudium inquam , nam ignorant æ-
ternam sapientiam , ignorant Christi doctrinam , respuunt & Spiritus
Sancti inspirationem , horum omnium seducunt heu dolendas ani-
mas , sacrilegâque apprehensas manu , in baratrum deducunt . Ec-
quis hanc meram stultitiam non adverte ? quis phrenes in vicinam
morti , silentio prætermittet ? siquidem votum semper debet esse ,
de re possibili , & modo licito , non contradicens legi superiori , at in
monasticis votis nil tale , reperitur , ergo est mera fallacia , & figmen-
tum ex traditione humana excogitatum , & jugum humanis cervi-
cibus impositum , nam supra possibile nemo obligatur . perpendant
hic omnes prudentis ingenii , hanc vulpinam astutiam , dum sub
colore fictæ paupertatis , quicquid in sudore vultus à laicis elabo-
Castitas. ratur , hoc à pigris monachis inutiliter devoratur . Nonnè hoc fri-
volum , immò futile juramentum , nam hoc jurare , non facere , quod
jure naturali & Divinâ est inhibitum , facere , est duplex peccatum :
primum : Voluntatem legis seu præcepti non adimplendo , **secun-**
dum : juramentum illicitum committendo . Promittunt etenim ,
hoc sub juramento servare , quod nequè natura suos intra limites
Gen. 2, 24. clausit , nonnè credis , contemptor scripturæ ! quando propter au-
Gen. 1. v. gendum genus humanum , dictum sit : relictum hominem esse
22. & 28. Patrem & Matrem , ut adhæreat uxori , & alibi : crescite & multipli-
camini & replete terram , quod ipsius Dei id sit mandatum : creden-
dum id utique . Quisquis igitur non obtemperat huic Divino
man-

6 A

mandato, similis est bestiæ suam prolem immaniter deglutienti.
Nonne toties, Vespertilione excæcatior perverse monache, sacrum
codicem Bibliorum manibus conspurcatis volvebas? in quo cla-
rissimè exstat: non est bonum solum hominem esse: sed quid viperi- Gen. 2, 15.
na progenies? obturas aures ne audias verba Spiritus Sancti, non
vis intelligere ut benè facias, dum sub velamine castitatis, tot stū-
pra, tot adulteria, totque scortationes, sceleratissimè patras: quæ ho-
nestas, si speciatim proferentur, læderent aures toties illegitimè pro-
creas, summo cum scandalô, totius orbis non modo christiani, sed &
pagani, nefandam prolem? Sed vœ illi per quem fit scandalum mun-
do. Surdus es monache, talium inventor hæc utilium nugarum,
ad verba Doctoris Gentium Pauli. dicentis: propter fornicatio- Cor. 7, v. 25.
nem habeat unusquisque uxorem suam. En ecce repetit: melius
est nubere quam uti. Non tu fortè ureris, quia sceleribus, illicito-
que actu extinguis miser concupiscentiam tuam, ast non extingues,
inextinguibilem flammarum gehennæ lacrymis tuis in æternum, si e-
mendationem fidei & morum neglexeris, nihilominus tibi accidet
sicuti illi luxurioso diviti, cuius evangelium tragicam mentionem Luc. 16, 19.
facit, dum post dulces liquores & quotidianas lascivias, guttam a-
quæ petiit, ad refrigerandam exustam linguam igne intensissimo, ni-
si de tua salute melius consulas; Dicitum est quidem: sunt quidam
eunuchi qui seipso propter regnum cœlorum castraverunt. Ast Matt. 19, 12.
non omnis capit hoc verbum, sed qui potest capere capiat; at tu
non capis sed medicinæ Venenum misces, araneus es non apis,
nam de rosis odoriferis deque floribus cœlestis amœnitatis, cum sis
animal capax mali, fugis tibi non alimentum sed detrimentum, &
imprudenter utens salutis instrumento, tanquam phreneticus gla-
dio, te ipsum lædis lethaliter, & alios immanenter faicias, sicque mi-
serè necati omnes æternæ morti destinamini: Non jam rectè pos-
sim nominare locum castitatis monasterium, sed domum fornicationis,
residuum Sodomæ incolas Gomorrhæ nuncupabo. Et te
ne silentio debeam præterire Cœca Obedientia? minimè: Immò obedientia
tui observantes non jam christiani sed athei sunt dicendi, qui non
Divinis præceptis, sed humanis obtemperant figmentis, non tam le-
gem Divinam, quam institutiones glatieri inscriptas maximâ cùm
suæ carnificina conscientiæ curant adimplere: caduca hæc est obe-
dientia, quæ recalcitrando supremæ voluntati, creaturæ obedit, sed Act. 9, v. 5.
du-

durum est illi contra stimulum calcitrare. Multa paucis complectens, quotquot spectas papistas, tot non jam Esopos honestarum censeas fabularum, sed Sphingia monstra, quæ objiciendo aliis ænigmata, ipsi tandem aliquando ad petram crudelissime allidentur:

I. Cor. 10. Petra autem Christus. O cæca propago illos hæreticos vocas,
v. 4. quicunque non consentiunt tuis erroribus, eosque in conventiulis & Conciliis non Spiritu S. sed Patre diabolo autore congregatis, diris devoves, at tu ipsa non cognoscis obscœcata, paulatim irrepsisse hæresin, lethiferam gangrenam, in tuas congregations, præsertim in Concilium Tridentinum, quod tanquam theonino tridente, mordit S. Scripturam, perversè exponendo, alia rejiciendo, alia addendo, totique Verbo Divino, inhabilitatem & insufficientiam perfectionis objiciendo, nominando eam obscuram, & non intelligibilem, Deo crudelitatem adscribendo, qui tales salutis æternæ doctrinam constituisset, quæ non posset ab omnibus percipi: ô delirium!

Joan. 16. audi tubam evangelicam, in omnes orbis partes resonantem: si
v. 22. & 24. vobis non dixissem, peccatum non habuissetis. Tùm supra nominatus Apostolus dicit: Concupiscentiam non novissem, nisi lex di-
Rom. 7,7. Luc. 12,47. xisset, non concupisces. Servus igitur sciens & non faciens Voluntas Domini sui, vapulabit multis. Deflendi Papistæ! putatis vos esse oves ex Christi grege, ejusque oculi, nunquam: jam, pridem exclusi estis, tanquam scabiosi hædi, ne alias oves veras, Christi sanguine emundatas, inficiatis: quæ vocem sui Pastoris audiunt, vocem inquam evangelicam, & totius S. Scripturæ, quæ auctoritatem, non ab Ecclesiâ sed à solo Deo accepit, quinimò Ecclesia per sacram literam dirigitur, & omnia, quæ sunt credenda, ab eadem edocetur, voluntas enim Dei est & Spiritus oris ejus, qui fallere nescit: Istæ oves veræ, mansuetissimæ, sequuntur suum agnum, immaculatam Christum, quounque ierit, ejus voluntatem in omnibus, diligentissimè adimplere curantes. Itanè dilabitur hæc pestilentissima tabes? quæ hucusque pervenit, ut etiam scommata audeat objicere Spiritui Sancto loquenti in Scripturis, dum viam rectam & planam, quæ dicit ad vitam, obruit lapidibus superstitionum, inserit spinas & vepres falsarum opinionum, lutoque traditionis humanæ tetrorem maculat: hîc confirmantur verba veritatis æternæ dicentis: audientes non audient, & videntes non intelligent, re verâ non intelligit; dum sacrum bibliorum codi-

Luc. 5, v. 10. cem,

bitis libris, obstinata malitia annumerare minimè veretur. Nonne erubescis infernalis calliditas, miscere sacra profanis? & terrena cælestibus, non tam philosophicis conclusionibus, quam sophisticis obfuscando tricis sacra dogmata? Ubi autem habes discrimen, inter canonicos libros & apocryphos, seu incertæ autoritatis? qui magis ad mores spectant, quam ad fundamenta, & principia fidei, tu verò somnia somniando, omnesque confusè miscendo, habes pro veris, & propriis principiis fidei, addendo ad hæc, traditiones Patrum, qui errare possunt, sicuti sine dubio erraverunt, quia homines sunt, sacra verò scriptura, vera, canonica, nunquam errare potest: nam divinæ innixa authoritati & veritati, in æternum perseverabit. Confirmante idem Salvatore nostro: Cœlum & terra Marci p. 1.

præteribunt, sermones autem mei nunquam præteribunt. Hæc lux in tenebris lucet & tenebræ eam non comprehendenterunt. Quis ulterius, peto, hanc abominabilem & horrendam, in his infernalibus hædis, scabiem non agnoverit, dum Pontificios quilibet non modò extrinsecè infectos esse, sed jam intrinsecè viscera veneno corrumpi, & tabefieri videat? quandoquidem deliberatè venenum in salutiferum cibum & potum, intromittunt. Egregius Doctor Gentilium supra citatus, saluberrimum omnibus commendans alimen-Cæna Domini.
tum, dicit sic de cœnâ Domini, omni sanctitate dignissimâ, angelis non concessâ: Quicunque manducaverit panem hunc, vel biberit 1. Cor. 10: v. 27.
calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini, O judæ! O proditores! quantoties vos sacrilego ore, cœnam Domini, (si est apud vos vera) Agnum paschalem, palato degustatis immundissimo? quoties temeraria audaciâ, immò ipso intollerabili fastu, ad agni nuptias, non habentes, non, vestem nuptialiem, carentes decenti ornatu puræ conscientiæ, quæ lacerata, deturpata, & detestabiliter conspurcata, erroribus idololatricis. Enim verò æterna veritas dixit: Edite & bibite. Vos verò vultis lupinâ fauce, sumere agnum cœlestem, subtræcto autem salutifero calice, mortem Domini annunciante donec veniat: siti oves conanimi perituras, sed spectando integritatem constitutionis Cœna Domini, unum sine alio esse non potest, ut sit verum & integrum Sacramentum, nam quicunque mutat & transvertit modum institutum sacramenti, is non consequitur essentiam Sacramenti: De-

B

uno

Divisio
brum S.
Scripture.

Cessante actione cessatione sacramentum. Nonne surdi auditis vocem? nonne cæci videtis lucem coruscantem, lucem doctrinæ clarissimam? Hoc facite quotiescunque feceritis, hinc patet sequela, cessante actione, cessare actu sacramentum, & consequenter adorationis concidit figmentum, quam vos sapientissime, quinimmò semper, heu doleant superi! Non sine idololatria pertutum Sacra petratis. Satius est ut duo tantum vera Sacra agnoscatis, & circa ea necessaria bene versemini, quam plura inventa, (quæ sunt falsissima) perversè ipsi soli cum Papâ constituentes, definientes, dividentesque excogitetis. Fugavit umbram res, velamen recessit res ipsa adeat revelata, cedit figura & præsignatio, ipsi signato & præfigurato: Non etenim venit Christus sicuti ipse testatur: solvere legem aut Prophetas, sed adimplere. Non sustulit ergo sed commutavit veteris Testamenti Sacra, quæ fuerunt duo, circumcisio, & agnus Paschalis, in duo novi Testamenti, Baptismum scilicet, & Eucharistiam. Confirmante idem Doctore Gentium Paulo: Dum palam loquitur successionem sacramentorum esse, novi testamenti, in locum veteris Erubescas igitur tuam impudentiam maledicte Papa, nam hac ratione, quâ definita sacramenta omnia signa sacra erunt sacramenta, & sic erunt infinita quod est absurdum: innixus vento, & hoc pertinaciter, non absq; dementia, non sinis affirmare panem & vinum transubstantiari (ut mihi ita loqui liceat in præsenti) in carnem & sanguinem Christi, sed heu quam innumerabiles inde fluent inceptiæ, nova schola sicuti video exorta est inter vos, novi estis philosophi, approbantes accidentia posse existere per se, & posse sustentari, & cadere sub sensu, absq; suo proprio innato subiecto, nulliq; inhærendo substantiæ. At perversum caput quo vadis? in re feriâ risum facis auditoribus, dum rodente mure: albedinem, rotunditatem & alia accidentia panis concedes vel sola accidentia, 9tra naturâ, corredi: quod est ridiculum, vel cum accidentibus corredi corpus Christi, quod est utrumque falsum. Tandem stulti aliquando sapite: Ecce dogma sonat in auribus vestris: Panis quem frangimus nonne communio corporis Christi est? Non hic dicit Paulus: species, vel accidentia, sunt communio corporis Christi, sed panis est communio Christi, ergo patet Veritas. Et sic abysmus abyssum invocat, malum ex malo sequitur, & secundus vester detegitur error, quandoquidem sub specie vini, subtrahitis Laicis

ca-

1. Cor. 10.
v. 16.

calicem Sanguinis Christi, de quo Paulus Corinthiis scribens dicit: poculum benedictionis cui benedicimus, nonne communio sanguinis Christi est? Ergo & corpus Domini, cum pane, sub pane, & in pane credendum est, & calix omnibus sine exceptione tribuendus: nunc patet quanto perè quantoque studio, lucem scripturæ velint extinguere moderni Romanenses, at nunquam id efficient: Nam lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehendenterunt. Non hic adduco aliarum innumera nugarum genera, quæ ob parcitatem temporis transmitto: Non hic mentionem facio chimærici purgatorii, quod nullo sacræ scripturæ textu probari potest, neque in Symbolo Athanasiano ulla mentio de illo reperitur, hoc solummodo: Qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam, qui verò mala ie ignem æternum. Duo igitur tantum loca, quæ post hanc vitam hominibus, pro diversa eorum conditione assignata reperiuntur, non plura. Non hic propono imaginarum limbum: procul hinc rejicio omnem interpellationem sanctorum, sciens bene quod di-
ctum fuerit: Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies. Soli Deo honor & gloria. Inutiles igitur intercessiones excogitatæ, quoniam unum habemus advocationem apud Patrem Jesum Christum, qui manifestè dicit: Quidquid roga veritis, Patrem, in nomine meo dabit vobis. Apage igitur maledicta secta, quæ inaniter titulo bonæ fidei gaudes, cum sis merè idololatrica. Eheu quantam injuriam cælum patitur sui Creatoris, cur modò oblitum es tuæ armaturæ, cur non emittis fulmineos iætus, cur non defendis honorem Divinæ Majestatis? ruptisque catarractis, quare non dolles univerfam Babylonicae superstitionis carnem putredine corruptam? Exurge Domine cur per cancellos talia tantaque scelera adspicias? quare non emittis justo judicio tuo ignem sulphureum, sicuti quondam in Sodomam & Gomorrham, ut sic adhuc in hac vitâ mundanâ, incipiant tui inimici infernum pati, quos dum vocas, renunt, dum benignas extendis manus, nolunt venire, hi qui dereliquerunt te fontem vivum, scaturientem, vivæ vocis oraculum, verbum S. Scripturæ omni veneratione dignum, & foderunt sibi cavernosas cisternas, bibuntque aquam turbidam traditionis humanae: hoc penitus ignorantes, vel intelligere ut bene facerent nolentes, quod dixisti: Frustra me colunt mandatis hominum. Et irritum facitis mandatum Dei, per traditionem vestram: Quare igi-

Ibid.
Matt. 2, 10.
1. Tim. 19.
Joan. 15, 16.
Mac. 15, 4.
9. & 6.

Jer. 51.v.9. tur non dicas Domine? Curavimus Babylonem, & non est sanata, derelinquamus eam, ut sic voluntariè obcæcata, præceps in bartrum cadat, quæ venenato morsu, instar draconis, corrodit ubera, sui lactatoris. De illis profectò valent verba Apostoli dicentis: E-

2. Tim. 4. v. rit enim tempus, cùm sanam doctrinam non suscipient, sed coacer-

3. & 4. vabunt sibi magistros, prurientes auribus, & à veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. Convertuntur quidem, ad fabulas, dùm traditiones humanas, magis quām verbum Dei audiunt, nugas & superstitiones, plusquām Sacram Scripturam æstimant, Papæ plusquām Christo & ejus Apostolis obedunt, ô delirium inenarrabile, ô scelus nefandum! Quousque patieris crimen læsæ majestatis Divinæ terra? quare oblita es, tuæ antiquæ in hostes Dei, justæ ultionis, cur non disrumperis statim, & non deglutis, vivosque in infernum demittis? Veros propè atheos, qui postposuerunt Deum suum, & adoraverunt creaturas: sed longanimitatis Divinæ inde capimus documenta. In sumnum discrimen adducta fuerat Ecclesiæ salus, & jam magis magisque ad exitium sui vergebatur casura etiam penitus, nisi summa bonitas cadenti supposuisset manum, excitando ignem sui Spiritūs, in insigni Doctore Martino Luthero, quem à multis sæculis, parem doctrinâ, pietate, morum probitate, zelo insuper ardentissimi Eliæ, salvandi animas, & tuendi Ecclesiam Dei penitus labefactatam, orbis non habuit: iste acerrimus veritatis propugnator, videns in convitio, & planè in foribus adesse exterminiū Ecclesiæ Christianæ, exclamavit

Jef. 6.v.5. mæsto in corde suo, cum Jesaia dicens: Heu mihi quod excindor quia vir pollutus labiis sum, & in medio populi polluti labiis habito. Et ecce non jam unus ex Seraphim ad eum advolavit, sed enthea vis Divini Spiritus animavit illum, non modo efficiendo carentem amore Dei, sed totum iuflammando, religiosissimum vindicem, salutis humanæ effecit, audivit ibidem statim in intimis cordis sui, vocem Domini: Quem missurus sum & quis iturus est nobis? ad hæc

Ibid. v 5. alacriter & sine morâ respondit Martinus: Ecce ego, mitte me, mitte promptissimum, ut evellam & plantem, dissipem & ædificem, ut convertam prava in directa, & aspera in vias planas. Absolutis & remotis scholasticis negotiis, & mundanis scientiis habens expertum: stultitiam esse apud Deum, mundanam sapientiam, cœpit evellere spinas, & tribulos. Christi vineam sine fructu impedientes,

Jer. 1.y.10.

co-

cæpitque removere arbusta, & nemora superstitionis idololatricaæ, ut fugatis tenebris obstaculis lux Evangelica clarus resplendet. Nam secutæ sunt inde disputationes, de discrimine legum diuinorum & humanarum, de terrâ profanatione cænæ Domini, præsertim in venditione ejus sacrilegâ, & applicatione pro aliis, etiam mortuis. Conspicuâ hac exortâ aurorâ, cæperunt fugari tenebræ obscurissimæ, de cordibus hominum, qui audientes in monasteriis fugienda esse idola, de impiâ servitute discedere haut neglexerunt. & tanquam de obscurissimis cavernis, talpæ & vespertiliones, ad accessam lucernam, congregari studuerunt: sicque gradatim mundus, mæstissimam ecclipsin, per aliquot tempora passus, in lucem prodiit. Præluxit omnibus Heros ille invictibilis, etiam Cæsareæ Majestati facem veritatis repræsentans fortiter dimicavit, suoque pectore tanquam adamantino clypeo, lupis circumdatum pusillum gregem, accuratissimè defendit. Hunc, hunc fuisse autumo, murum æneum, & antemurale solidissimum, de quo audacter quisque dicere posset: Christi Athleta, bonum certamen certavit cur- 2. Tim. 4,7.
sum consummavit, fidem servavit, & quæ fuit ei reposita corona iustitiae ex fide, jam ei reddita est, à Domino justo judice: jam triumphalis immarcescibilis laurea, ejus dignissima tempora condecoravit. Gaude igitur gaude, in agni Nuptiis Taumaturge noster, & in viâ, quæ dicit ad vitam, generosè antesignane, nam multi affeclæ tua vestigia premunt, de quibus perverso cætu ereptus ego, cùm omnibus lætari & gloriari, non erubesco. Cognitam etenim non solum hypocrysin, sed propè atheismum papisticum, abominata est anima mea, cupiens aufugere subdō diaboli reticula, properavit sicut cervus sitiens ad fontes aquarum viventium, passu velocissi- Ps. 42. v.1.
mo: ne tanquam pescis in littore aquâ destitutus exspiraret. Festinavit lentè, dum nil mihi libentius fuit, præ conversatione cum Pastoribus Evangelicis, Pastoribus inquam veri gregis Christiani, quos licet nec dum pro veris agnoscebam obsecratum habens intellectum fabulis, semper tamen cor meum ardebat, quotiescumque mihi aperiebant oculos, inæstimabilem S. Scripturæ repræsentantes thesaurum: dormivit sepultus Babylonica superstitione, at cor meum vigilabat, desiderans aliquando resuscitari, & ad Deum converti. Magna prorsus misericordia erga me fuit, siquidem erra- Cant. 5. v.1.
bunda ovis, annis à nativitate meâ viginti septem, tenebrosâ in Sil-

vâ Pontificiâ divagabar: heu quoties in periculis versatus, rugientis bestiæ non casu fortuito, sed Deo sic disponente evasi molares,
Rom. 5,30. quos enim præscivit hos & vocavit. Ludit in humanis Divinis
Pf. 11. v. 9. potentia rebus. Quoties de vitâ meâ agebatur, dum cum impiis
Pf. 50. v. 5. in circulo ambulavi, falsissimè mihi persuadens, me ire de virtute in
virtutem cum sanctis, nec est mirum dum cæcus cæcum ducens
ambo in foveam cadant. Cæcus cæcos hucusque sequebar, ast
quâm primum radius lucis evangelicæ tetigit me, non jam statua.
Agamemnonis ad solem, sed cor meum ad lumen veritatis loqui
Pf. 56. v. 8. caput: Domine quid me vis facere? Paratum cor meum Deus para-
tum meum. Exinde similem mihi videbar audisse vocem, quæ a-
Matt. 19,21 liquando juvenem in evangelio admonuit: Si vis perfectus esse re-
lictis omnibus sequere me. Tunc ac si alteram, legationem Abra-
ham olim datam, repetitam percepissim: Egressere de domo tua,
Gen. 12,2. & de cognatione tuâ, & vade in terram quam monstravero tibi. Eg-
ressere sine morâ de carâ Patriâ, jam hîc omnino oportet terram,
præ cælo relinquere, foras rejecto amore temporalium opum, tuius
est in Diogenis Musæo æternam spectare, futuram gloriam, quæ re-
Rom. 5,18. velabitur in nobis. Quid enim prodest homini, si universum
Matt. 16,26 mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Me-
lius in terrâ Codrino vestiri centone, ut splendidissimam stolam,
gloriæ, in æternum possideamus. Minime igitur volens resistere
voluntati divinæ, constitui animo, (non jam ad primam admonitio-
nem, ut verum fatear) nam omnis actus de æternitate magnâ de-
liberatione indiget; aufugere absque morâ, de incendio Sodomæ
& Gomorrhæ, meque statuere in loco tuto, in aprico amænissimo,
ubi splendide lux Evangelica relucet, & tenebræ eam non com-
prehenderunt. Jam feliciter tetigi portum non amplius timens
perditionis naufragium, jam sagitta emissâ de manu potentis, præ-
fixam tetigi metam: Non plus ultra. non mihi columna indicit
Herculis, sed Spiritus Domini, in Domino confido, non movebor in
Matt. 24,13 æternum, sciens hoc certò: quod quicunque perseveraverit usque
Rom. 5,35. in finem, hic salvi erit. Quis nos igitur separabit à Charitate
Christi, & à verâ in eum fide? Num afflictio, num angustia, num
persecutio, num famæ, num nuditas, num periculum, num gladi-
us? puto nullum istorum id efficere posse, portæ inferi adversus me
non prævalebunt. Vale igitur dulcis Patria, Vale; non te sperno
sed

sed atē ~~a~~ fugio, non cotidemno te sed evito, non te vitupero, sed fi-
dem à te pessimam, in me derivatam, abjicio, condemnno & derelin-
quo. Vale Roma cùm antichristo Papâ, quæ pridem jam amisisti titu-
los honoris: Vocabaris antea, Domina gentium, princeps provin-
ciarum, nunc autem dignissimo te encomio, & tibi ad amissim com-
petente, rectè possis salutari: Roma omnis corruptionis causa, insa-
tiabile chaos, innumeræs devorans animas, Christi sanguine re-
demptas, Roma sedes antichristi, spelunca latronum, fornicationis
singulare domicilium Roma pestis contagiosa, quæ per totum ferè
orbem, damnosè græssatur. Roma caverna mortifera, de quâ hor-
re adus progreediens draco, omnia suo abominabili hiatu inficit, plu- Dan. 7.
rimasque devorans carnes, ingentes opes quæ utilitati Reipubl. pos-
sent prodesse, absque fructu aliquo absorbet. Sed vœ Pastoribus Ezech. 34.
qui seipso pascunt, nonne oves ab illis pascuntur? Roma speculum
criminum speciale, centrum nefandorum scelorum, vale. Spectat
te exterminium recto Dei judicio, brevi permittendum, nisi conver-
taris, quæ satis fornicata es, cum amatoribus multis: Deus tibi mi- Jer. 3, v. 1.
sericordiam non denegabit si resipueris, abjice velamen, disgræga
tenebras, & intuere serenâ pupillâ, lucem veritatis, quæ in tenebris
lucet & tenebræ eam non comprehendenterunt. Non te curo Matrem,
siquidem æs noverca, jam me amplius non habitura Filium, nam
degeneravi à tuâ fide spuriâ, quam ego condemnno, calco & detestor.
Sanctam verò fidem orthodoxam, à Doctore Luthero restauratam,
& Augustanâ confessione confirmatam, amplector, credo, & profite-
or. Nolo jam amplius tua sugere ubera, nam es mulier Egyptiaca
non ad gustum Mosi, & aliis minimè ad palatum. tuum lac viperino
veneno mistum. Vera etenim Mater, tenerime, alit, amat, curat,
prolem germanam, simplici corde, ore & opere, lacte reficit dulcissi-
mo, non gypso, non veneno. Sic sancta Mater, vera Ecclesia Luthe-
rana, suam enutrit genuinam prolem, porrigendo duo delicata u-
bera, hoc est, Scripturam Sacram, utriusque Testamenti, parternque
suæ substantiæ propriæ, sanguinem concoctum, lac mèrum, nectar
jucundissimum in alimentum tribuit, nil aliud pro nutrimento
fraudulenter supponens, nihil adimendo nihilque adjiciendo, neq;
venenum alicujus opinionis S. Scripturæ miscendo, sed planum &
nudum sensum Verbi Divini, tum ore tum calamō, alacriter innato
cùm amore apponit ori suæ amabilissimæ prolis, sicuti decet veram

Ma-

Matrem. Ex ejus incorruptibili semine veritatis, filii lucis nascuntur.
1. Cor. 4,15. tur de quibus digne possit gloriari cum Paulo: in Christo Jesu per
Evangelium ego vos genui. Non est etenim desertrix, & inconstans,
& amore Jesus non est frigidus, cito transiens sed maximas doloris e-
mittit flamas, cum proles ægre se habet, in modo in morte & post mor-
tem (tanquam altera Ritzpa) officia pietatis, omni metu, & pudore
post habitu illi exhibit. Stat immobiliter fixa basis, columna soli-
dissima, petra immobilis cunctis ab evenientibus infortuniis & ca-
lamitatibus, benignè suos semper defendit liberos, cælo terraq; ca-
dente, stat sub Cruce Vivida, & lætabunda: hujus tam egregiæ de-
cora Maternitatis, omnino abstulerant cor meum, quod jam in sinu
depositum invenio amantissimæ Matris, hoc tu Romana meretrix
furari ex me curans Cerbero parasti, non habes, non habes prolem
legitimè procreatam sed spurios felle draconino educatos, ostendens hanc ratione, in te convenire tritum illud: non procul à proprio
stipite poma cadunt: ideoque agnosceris in iusta noverca, nam pe-
nitùs Cares affectu genuino, quem aliquando prodidit Mater, in
disceptatione instituta coram Salomone. Ego autem à te egressus;
Ps. 103, 23. cantabo Deo meo quam diu Vixero, & cantabo canticum novum,
innovando fidem & mores, hæc dulcis Symphonia resonabit in ore
Ps. 118, 104 meo: Lucerna pedibus meis, verbum tuum Domine, & lumen se-
mitis meis Jam amplius non divagabor errabunda ovis, per devia
Joan. 11, 36 quæque semel in viam planam, quæ tendit ad vitam, inducta, nunc
credam in lucem, dum lucem habeo, ut magis lucis filius efficiar.
Ps. 117. v. 6 Dominus mihi adiutor non timebo quid faciat mihi homo, Domi-
nus mihi adiutor; & ego despiciam inimicos meos. Confirmat hoc
Deus, quod operatus es in me & tandem etiam illumina eos, qui in
tenebris & in umbra mortis sedent, ut dirigantur pedes eorum in
viam paci, juvæ eos & salvi erunt, Tu Domine æterne Deus, Lux in-
creata, dirige gressus nostros ad Te, ut tibi proprius admoveamur,
tandemque morte extinti, nostrorum corporum exuvias, renasca-
mur in æternâ gloriâ, cælicolæ phænices, ubi Te contemplabimur
sicut es Te lucem indeficientem: quæ in tenebris lucet & tenebrae
eam non comprehendenterunt. Dixi.

Juravi & statui custodire judicia justitiae tuae.
Psal. 115. v. 106.

Datum der Entleihung bitte hier einstempeln!

13 März 2000

SLUB DRESDEN

3 0381347

